

“*Yes, Mallika, she is very dear to me,” said the king.

“*If some misfortune were to happen to Princess Vajira, would that bring sorrow and lamentation, pain, grief and despair?”

“*Yes,” said the king.

“*Sire, it was with reference to this that the Blessed One said that dear ones whom we love, bring sorrow and lamentation; pain, grief and despair.”

“*Mallika,” said the king, “it is wonderful, it is marvellous, how far the Blessed One sees with understanding.”

When King Kosala lost to his nephew and had to retreat to his capital at Savatthi, the Buddha commented to his disciples that neither the victor nor the defeated would experience peace:

“Victory breeds hatred
The defeated lives in pain
Happily the peaceful live
Giving up victory and defeat.”

In a later battle, the two kings fought and King Kosala not only won, but he also captured King Ajatasattu alive with all his elephants, chariots, horses and soldiers. King Kosala thought that he would release his nephew, but not his horses, elephants and others. He wanted the satisfaction of keeping these material possessions as the prizes of victory.

“မိဖုရားကြီး မလ္လိကာ သမီးတော်လေးကို အလွန်မှချစ်မြတ်နိုးတော်မူပါတယ်” ဟု မင်းကြီးက ဆိုလေသည်။

“အကယ်၍များ သမီးတော်လေးအပေါ် ဘဝဒုက္ခဆင်းရဲမှု တစ်ခုခုကြုံတွေ့မှု ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုလျှင် မင်းကြီးရော စိတ်ဆင်းရဲ သောကခံစားရမှုများ မဖြစ်ပေဘူးလား။”

“ဖြစ်မှာပေါ့” ဟု မင်းကြီးမိန့်လေသည်။

“အရှင်မင်းကြီး ထိုအကြောင်းအရာကို စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ် ချစ်ခင် ရသောသူများသည် ကိုယ့်အပေါ် စိတ်ဆင်းရဲ သောက ငိုကြွေး ပူဆွေး ဒုက္ခများရောက်စေသည်ဟု မိန့်တော်မူခြင်း ပါဘုရား” ဟု ရှင်းပြလေသည်။

“မလ္လိကာ - အလွန်တရာမှ ကောင်းမြတ်လှပါပေ၏။ ရှင်းပြချက် အလွန်ထိရောက် ကောင်းမွန်ပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်တော်သည် အလွန်မှ ကြီးမြတ်လှပါပေ၏” ဟု မင်းကြီး မိန့်လေ သည်။

ကောသလမင်းကြီးနှင့်သူ့ရဲ့ တူတော်တို့ စစ်ဖြစ်ကြရာ မင်းကြီးစစ်ရှုံးသဖြင့် သာဝတ္ထိမြို့ကြီး ဆီသို့ တပ်ဆုတ် ခဲ့သောအခါတွင်လဲ သံဃာတော်များအား မြတ်စွာဘုရားက စစ်နိုင်သူကော စစ်ရှုံးသူပါ မည်သူမျှ အေးငြိမ်း ချမ်းသာခြင်းကို မခံစားနိုင်ဘူး။

အောင်နိုင်မှုသည် မုန်းတီးခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။
ရှုံးနိမ့်သူသည် ပူဆွေးရသည်။
ပျော်ရွှင် ငြိမ်းချမ်းစွာ နေနိုင်မှုသည်
အောင်နိုင်မှု၊ ရှုံးနိမ့်မှုတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြင့် ရနိုင်သည်။

နောက်စစ်တိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် ထိုမင်းနှစ်ပါးတို့ စစ်ဆင်နွှဲကြရာ ကောသလမင်းကြီးက နိုင်ရုံတင်မက အဇာတသတ်မင်းအား အရှင်ဖမ်းဆီးရရှိနိုင်ခဲ့ပြီး သူ့ရဲ့ဆင်တပ်၊ မြင်းရထားများ မြင်းတပ်များနှင့်စစ်သည်များ အားလုံးကိုပါ ဖမ်းဆီးရယူနိုင်ခဲ့လေသည်။ ကောသလမင်းကြီးက သူ့တူတော် အဇာတသတ် မင်းကို ပြန်လွှတ်ပေးရန် နှင့်ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ဆင်၊ မြင်းနှင့်တခြားပစ္စည်းများကိုမူ သိမ်းဆည်းထားလိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ ထိုစစ်နိုင်၍ ရသော ဆင်၊ မြင်း၊ စစ်သည် အစရှိသည်များကို စစ်ပွဲအောင်မြင် နိုင်ကြောင်း အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ဂုဏ်ယူ ကာ သိမ်းပိုက်ထားချင်လေသည်။

On hearing about this, the Buddha told his disciples that it would have been wiser for King Kosala not to have kept anything for himself. The truth of this statement still applies to this modern war-weary world:

‘A man may plunder as he will. When others plunder in return, he who is plundered will plunder in return. The Wheel of Deeds turns round and makes the ones who are plundered plunderers.’”

King Pasenadi Kosala passed away in his eightieth year when his son Vidudabha revolted against him.

LESSON 15

KING PASENADI KOSALA (PART II)

One evening, when King Kosala was talking to the Buddha, there passed by on the road a band of ascetics with knotted hair, hairy bodies and long nails. They walked past slowly, with heads bent low. At once the king got up and knelt down to worship them, uttering his own name three times.

ထိုအကြောင်းကို ကြားသိသော မြတ်စွာဘုရားက ကောသလမင်းကြီး စစ်နိုင်ပစ္စည်းများကို စဉ်းစားမြော်မြင် ဉာဏ်ကြီးစွာနှင့် မသိမ်းပိုက်ထားသင့်ကြောင်းကို တပည့်သံဃာများအား မိန့်ကြားလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အကြံပေး ဩဝါဒများသည် ယနေ့ခေတ် စစ်ခင်းရန် ဆိုင်ပြင်းနေသော အချိန်ကာလကြီးများအတွက်လဲ အလွန်ပင် သက်ဆိုင်နေတုန်ပင်ဖြစ်သည်။

အနိုင်ကျင့် သိမ်းပိုက်ခြင်းများ လူတို့ပြုလုပ်ကြလေသည်။ အနိုင်ကျင့်ခံရသူကလဲ ပြန်လည် အနိုင်ကျင့်ရန် ကြိုးစားလေတော့သည်။ ထိုသို့နှင့်မပြီးဆုံးနိုင်သော အပြန်အလှန် ပြုလုပ်ကြရင်း အနိုင်ကျင့်ခံရသူများ အနိုင်ကျင့် သူများ ပြန်လည်ဖြစ်ကြလေတော့သည်။

ပသေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် အသက်ရှစ်ဆယ်ပြည့်နှစ်တွင် သူ့ရဲ့သား ဝိဒူဒဘာက ပုန်ကန် တိုက်ခိုက်၍ ဆုံးပါးကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။

သင်ခန်းစာ (၁၅)

ပသေနဒီ ကောသလ မင်းကြီး (ဒုတိယပိုင်း)

ညနေခင်းတစ်ခုတွင် ကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်တွေ့ဆုံစကားပြောနေချိန်တွင် ဆံပင်များ ညစ်ပေချီထွေးပြီး လက်သည်းရှည်များ၊ ခန္ဓာကိုယ်အမွှေးအမျှင်များ ညစ်ပတ်ပြည့်နှက်နေသော ရသေ့များ လမ်းပေါ်တွင် ဖြတ်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုရသေ့များက ခေါင်းများ ငိုက်စိုက်ကာ နှေးကွေးစွာ လမ်းလျှောက် သွားနေလေသည်။ ချက်ချင်းပင် မင်းကြီးက နေရာမှထပြီး ဒူးထောက်ကာ သူ့ရဲ့နှာမည်ကို သုံးကြိမ်ရွတ်ဆိုကာ ဂါရဝပြုလေသည်။

The king came back to the Buddha and said, "Sir, there were saints among those ascetics. Just see how calmly they walked with heads bent down." With His divine eyes the Buddha saw that those men were not saints but spies who were sent out to gather information.

“Your majesty,” said the Buddha, “by mere appearances alone it is not possible for you who lead a life of comfort to know the real nature of another. If we want to understand a person’s real nature, his good and bad qualities, we must associate with him for some time. We must be wise and have sharpness of mind.”

““We can know a person's purity by conversing with him, observe his courage in the face of misfortune and understand his wisdom during discussions. The bad people, O king, sometimes pretend to be good and it is difficult for you to judge their state of morality.””

King Pasenadi Kosala fought many wars with his nephew King Ajatasattu. He was defeated once and at another time he was victorious.

မင်းကြီးက မြတ်စွာဘုရားထံ ပြန်လာခဲ့ပြီး ဤသို့ ဆိုလေသည်။ “အရှင်ဘုရား ထိုရသေ့များထဲတွင် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးသူများရှိ၏။ သူတို့ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေနှင့် မျက်လွှာချကာ သွားပုံ ဟန်ပန်ကို မြင်နိုင်ပါတယ်။” မြတ်စွာဘုရားက ဉာဏ်တော်နှင့်ကြည့်လေသော် ထိုယောက်ျားများသည် ရဟန္တာများ မဟုတ်ဘဲ၊ သတင်းထောက် လှမ်းရန် အယောင်ဆောင်ထားသော သူလျှို့များဖြစ်လေသည်။

“တကာတော် မင်းကြီး - “သူတစ်ဦးရဲ့အပေါ်ယံပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကိုကြည့်ရုံနှင့် မင်းကြီးလို အလွန်ပြည့်စုံသော ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူက ထိုသူရဲ့အတွင်းစိတ်မှန်ကို သိရန်ခက်ခဲပေလိမ့်မည်။” “လူတစ်ဦးရဲ့ စိတ်ရင်းနှင့်သဘော ထားအမှန်ကို သိချင်လျှင် သူ့ရဲ့ကောင်းမှု ဆိုးမှုများကို သိနိုင်အောင် ထိုသူနှင့်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှု တော်တော် ကြာကြာပြုလုပ်သင့်သည်။ ထိုသူနှင့်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရာတွင်လဲ ဉာဏ်ပညာရှိရှိနှင့်သတိတို့ကို စိတ်နှင့်ယှဉ်ကာ အမြဲရှိနေရမည်”ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူသည်။

“လူတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုကို သူနှင့်စကားပြောဆို ဆက်ဆံကြည့်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခများရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ ရဲရင့်မှုသတ္တိကို မျက်နှာတွင် ပေါ်လွင်မှု ရှိ မရှိနှင့်ဉာဏ်အစွမ်းအစ ဘယ်လောက်ရှိမှုများကို စကားပြောပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြည့်မှ သိရှိနားလည်နိုင်သည်။ အို - မင်းကြီး တချို့သော စိတ်ကောင်းမရှိသူများသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ လူကောင်းယောင် ဆောင်တတ်ကြသဖြင့် သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့ ခက်ခဲနိုင်လေသည်။

ပသေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် သူ့ရဲ့တူတော် အဇာတသတ်မင်းနှင့်များစွာ စစ်ခင်းခဲ့လေသည်။ တစ်ခါတွင် သူ့ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီး နောက်စစ်ပွဲတစ်ခုတွင် အနိုင်ရနိုင်ခဲ့လေသည်။